

CYRILLO- METHODIAN PAPERS

ZESZYTY CYRYLO-METODIAŃSKIE

13 | 2024

MARIA CURIE-SKŁODOWSKA UNIVERSITY IN LUBLIN
INSTITUTE OF LINGUISTICS AND LITERARY STUDIES

Cyrillo-Methodian Papers | *Zeszyty Cyrylo-Methodiańskie* | 13/2024

EDITORIAL TEAM | KOLEGIUM REDAKCYJNE

PETAR SOTIROV, UMCS – Editor-in-chief

KAMEN RIKEV, UMCS – Managing editor

AGNIESZKA GOZDEK, UMCS

EDYTA MANASTERSKA-WIĄCEK, UMCS

PIOTR ZŁOTKOWSKI, UMCS

DIMKA SAVOVA, Sofia University of St. Kliment Ohridski

IVO BRATANOV, Konstantin Preslavsky University of Shumen PIOTR

STEINBRICH, John Paul II Catholic University of Lublin JERZY

SKWARZYŃSKI, John Paul II Catholic University of Lublin

EDITORIAL BOARD | RADA NAUKOWA

KLÁRA AGYAGÁSI, University of Debrecen, Hungary

DEJAN AJDAČIĆ, University of Gdansk

FELIKS CZYŻEWSKI, Maria Curie-Skłodowska University in Lublin

KLIMENTINA IVANOVA, Sofia University of St. Kliment Ohridski, Bulgaria

BOŽIDAR JEZERNIK, University of Ljubljana, Slovenia

HUSEYIN MEVSİM, Ankara University, Türkiye

GEORGI MINCZEW, University of Lodz

EDWARD MOŻEJKO, University of Alberta, Canada

DIETER STERN, University of Ghent, Belgium

DIANA STOLAC, University of Rijeka, Croatia

GRAŻYNA SZWAT-GYLYBOWA, Institute of Slavic Studies of the Polish Academy of Sciences

MARIYANA TSIBRANSKA-KOSTOVA, Institute for Bulgarian Language of the Bulgarian Academy of Sciences

SVETLANA VASSILEVA-KARAGYOZOVA, University of Kansas

DOJČIL VOJVODIĆ, University of Novi Sad, Serbia

EDITORIAL ADDRESS | ADRES REDAKCJI

Instytut Językoznawstwa i Literaturoznawstwa | Wydział Filologiczny | UMCS w Lublinie

Pl. M. Curie-Skłodowskiej 4a, pok. 428, 20-031 Lublin

tel. +48 81 53 7 26 52 | e-mail: petar.sotirov@mail.umcs.pl, rikev@umcs.pl

PUBLISHER | WYDAWCA

Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

ul. Idziego Radziszewskiego 11, 20-031 Lublin

Budynek Biblioteki Głównej UMCS, III p.

tel.: +48 81 537 54 24

e-mail: wydawnictwo@umcs.eu

www.journals.umcs.pl/zcm

e-ISSN: 2449-8297

This volume contains 8 articles whose ideas were originally presented at the Roundtable in honor of Dr. Sanya Velkova-Kozuharova *History and Culture of the Balkans: Foreign Influences, Contextual Adaptation, Hybrid Phenomena* (Sofia, Institute of Balkan Studies and Centre of Thracology of the Bulgarian Academy of Sciences, 2–3 November 2023).

CONTENTS | SPIS TREŚCI

Pavel Pavlovitch BULGARIAN TRANSLATIONS OF THE QUR'ĀN (1900–2020): MISSIONARY AGENDA, COMMUNIST IDEOLOGY, AND CANONICAL IMPULSE	7
Dejan Ajdacic КРАЉЕВИЋ МАРКО ИЗ СРПСКИХ НАРОДНИХ ПЕСАМА КОД ПОЉАКА У 19. ВЕКУ	40
Magdalena Dabrowska POLSKA POEZJA OŚWIECENIOWA W SZARKOWSKICH WYDAWNICTWACH PERIODYCZNYCH I KSIĄŻKOWYCH Z LAT 1819–1820	57
Raia Zaimova ИЗ ТВОРЧЕСТВОТО НА ЖАН-АЛЕКСАНДЪР БЮШОН И СПИРИДОН ПАЛАУЗОВ (XIX В.): В ТЪРСЕНЕ НА НАЦИОНАЛНО ДОСТОЙНСТВО	74
Nikolay Chernokozhev БАЛКАНИТЕ И ТЕХНИТЕ ВИЗУАЛНИ ИЗМЕРЕНИЯ В КНИГАТА НА АЛБРЕХТ ВИРТ <i>DER BALKAN. SEINE LÄNDER UND VÖLKER...</i> (1914)	84
Kalin Mihaylov МОТИВЪТ <i>НЕ ТРАЕ НИЩО!</i> В СОНЕТИТЕ НА СТОЯН МИХАЙЛОВСКИ	93
Andriana Spassova АЛЕГОРИЧЕН И ПАМФЛЕТЕН ИЗКАЗ В БАСНИТЕ И ПУБЛИЦИСТИКАТА НА ПЕТКО Р. СЛАВЕЙКОВ	108

Stamatia Fotiadou РЕЛИГИЯТА КАТО ОБЕДИНЯВАЩ ЕЛЕМЕНТ В ГРЪЦКО-БЪЛГАРСКИТЕ ОТНОШЕНИЯ ПО ВРЕМЕ НА ПЪРВАТА БАЛКАНСКА ВОЙНА (1912 г.)	125
Antoaneta Balcheva БЪЛГАРИЯ ПРЕЗ ОЧИТЕ НА МАРИЯН АЛКОВИЧ И ФРАНЬО ХОРВАТ КИШ	142
Nadezhda Stoyanova МАЛКА ЦАРИГРАДСКА МОЗАЙКА НА АТАНАС ДАЛЧЕВ: ЗАВРЪЩАНЕ В ГРАДА НА ДЕТСТВОТО	158
Roumiana L. Stantcheva ИСТОРИЯ И ПАМЕТ В РОМАНИТЕ НА ГАБРИЕЛА АДАМЕЩЯНУ	171
Natalja Shroma ПРИСВОЕНИЕ КЛАСИКИ КАК ИДЕОЛОГИЧЕСКАЯ ПРОБЛЕМА: ОПЫТ РИЖСКОГО РУССКОГО ТЕАТРА МИХАИЛА ЧЕХОВА	187
Magdalena Jedrzejuk-Witek DZIECIŃSTWO I RELACJE RODZINNE MICHAŁA BUŁHAKOWA W ŚWIETLE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY PSYCHOLOGICZNEJ	208
Jolanta Kur-Kononowicz О МЕТАФОРЫЗАЦИИ КОНЦЕПТУ <i>OBŁOK</i> W WYBRANYCH POLSKICH I ROSYJSKICH UTWORACH POETYCKICH – UJĘCIE LINGWISTYCZNE	221
Joanna Mleczko GŁUPOTA W POLSKICH I BUŁGARSKICH ZWIĄZKACH FRAZEologicznych z komponentem <i>GŁOWA / ГЛАВА</i>	241

**RECENZJE, PRZEGLĄDY, SPRAWOZDANIA |
REVIEWS, NOTICES, REPORTS**

- Lyudmila Mindova
 БАЛКАНИСТИЧНИ ПЕРСПЕКТИВИ
 ОТ КРЪГЛА МАСА В СОФИЯ 255
 [*История и култура на Балканите: Чужди влияния, контекстуална адаптация, хибридни явления. Кръгла маса в памет на д-р Саня Велкова-Кожухарова (София, 2–3 ноември 2023).*]
- Emiliya Pernishka
 ЗА ОРОГРАФСКАТА ЛЕКSIKA
 В МИКРОТОПОНИМИЯТА ОТ ЗАПАДНА БЪЛГАРИЯ 259
 [*Данчева, Надежда. Орографската лексика в микропонимията от Западна България. София: АИ Проф. Марин Дринов, 2020.*]
- Piotr Zlotkowski
 GIERTRUDA – MIŁOŚNICZKA OREŻA CZY WOHATERKA PRACY?
 RZECZ O RADYKALNYCH ZMIANACH W ANTROPONIMII 265
 [*Seweryn, Agnieszka. Революция в антропонимии: новые имена советской эпохи первой половины 20-х годов XX века. Kraków: Avalon, 2021.*]
- Elena Getova, Lilia Ivanova
 ЗА ЮБИЛЕЯ НА СЛАВЯНСКИ ДИАЛОЗИ –
 ЕМОЦИОНАЛНО И ПРИСТРАСТНО 269
 [20 години списание *Славянски диалози*.]
- NOTES ON THE AUTHORS | NOTY O AUTORACH** 277